

Про основні результати виконання в 2014 р. наукових проектів у межах цільових комплексних програм наукових досліджень НАН України

18 грудня 2014 р. відбулося засідання Бюро Відділення історії, філософії та права НАН України, учасники якого обговорили результати виконання в 2014 р. наукових проектів у межах цільових комплексних програм наукових досліджень НАН України.

Результати окремих наукових проектів, виконаних Національною бібліотекою України ім. В. І. Вернадського, представив В. Горовий, заступник генерального директора НБУВ з наукової роботи, доктор історичних наук, професор.

Проект «Національний інформаційний комплекс і його роль у глобальному інформаційному просторі» в рамках програми: «Гуманітарні технології як чинник суспільних перетворень в Україні» (термін виконання: 5 травня – 31 грудня 2014 р.). Науковий керівник – О. Онищенко, академік НАН України.

Основні результати проекту:

- досліджено специфіку та шляхи налагодження міжнародних інформаційних обмінів, визначено перспективні напрями участі в них наукових установ, національних бібліотечно-інформаційних та аналітичних центрів;

- узагальнено основні тенденції розвитку кооперативних традицій у системі інформаційного виробництва, національних координаційних механізмів міжнародної інформаційної діяльності;

- проаналізовано шляхи оптимізації використання ресурсів глобального інформаційного простору в процесах трансформації українського суспільства;

- підтверджено перспективи розвитку сучасних інформаційних центрів, у т. ч. бібліотечних установ на сучасній технологічній основі як важливої складової системи інформатизації суспільства та інфраструктури підтримки його інноваційного розвитку;

- розроблено рекомендації щодо оптимізації процесу виробництва, комплектування, зберігання нових, введення в суспільний обіг і ефективного використання наявних в інформаційних фондах ресурсів в інтересах національного розвитку, запропоновано заходи з мінімізації та нейтралізації зовнішніх деструктивних впливів в українському інфопросторі.

Результати дослідження викладено:

- у колективній науковій монографії (Національний інформаційний комплекс і його роль у глобальному інформаційному просторі /

[О. С. Онищенко, В. М. Горовий, В. І. Попик та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – К., 2014. – 262 с.);

– у науковій доповіді за темою дослідження (http://nbuviar.gov.ua/images/dopovidi_konf/nik.pdf);

– у 18 наукових статтях;

– в інформаційно-аналітичних матеріалах для владних структур усіх рівнів, громадських організацій, національного бізнесу, наукових та бібліотечно-інформаційних установ.

Проект «Національні інформаційні ресурси як інтегративний чинник вітчизняного соціокультурного середовища» в рамках програми «Модернізація соціокультурної сфери в Європі та Україні» (термін виконання: 30 квітня – 01 вересня 2014 р.). Науковий керівник – В. Горовий, заступник генерального директора НБУВ з наукової роботи, доктор історичних наук, професор.

Основні результати проекту:

– досліджено роль національних інформаційних ресурсів як інтегративного чинника вітчизняного соціокультурного середовища, зокрема проаналізовано: національні особливості розвитку інформаційних процесів у соціокультурній сфері сучасного суспільства та координаційних механізмів міжнародної інформаційної діяльності; вплив національних бібліотек на розвиток системи національних інформаційних ресурсів; міжнародне інформаційне співробітництво як джерело збагачення національних інформаційних фондів;

– узагальнено діяльність провідних центрів із збереження та організації використання суспільно значущих інформаційних ресурсів, організації національного інформаційного ринку;

– звернуто увагу державних органів на: необхідність удосконалення інформаційного забезпечення потреб української науки; розширення можливостей для лобювання її інтересів і представлення інноваційних продуктів на міжнародних інформаційних ринках; необхідність жорсткого реагування на штучні затримки введення нових технологій і прогресивних здобутків вітчизняної науки в суспільну практику для забезпечення національних інтересів народу України тощо;

– обґрунтовано доцільність передбачення в законотворчій діяльності питань щодо правової підтримки розвитку вітчизняної науки, захисту прав інтелектуальної власності, удосконалення механізмів внутрішніх і міжнародних інформаційних обмінів в інтересах суспільства.

Результати дослідження викладено:

– у колективній науковій монографії (Національні інформаційні ресурси як інтегративний чинник вітчизняного соціокультурного середовища / О. С. Онищенко, В. М. Горовий, В. І. Попик та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – К., 2014. – 355 с.; <http://nbuviar.gov.ua/images/nauk-mon/NIR.pdf>);

– у науковій доповіді за темою дослідження;

– у 14 наукових статтях;

– в інформаційно-аналітичних бюлетенях НБУВ, орієнтованих на органи державної влади;

– на міжнародній науковій конференції НБУВ «Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору» (жовтень 2014 р.).

Проект «Соціальні мережі як інструмент взаємовпливу влади та громадянського суспільства» в рамках програми «Громадянське суспільство, особа, держава: національний досвід і потенціал взаємодії» (термін виконання: 5 травня – 31 грудня 2014 р.). Науковий керівник – В. Попик, генеральний директор НБУВ, доктор історичних наук.

Основні результати проекту:

– досліджено роль соціальних мереж як новітніх форм інформаційної взаємодії на базі електронних технологій у забезпеченні розвитку особи, громадянських інститутів, організації державного управління;

– доведено, що активний розвиток соціальних мереж як механізму горизонтальних інформаційних обмінів упродовж останнього часу набув таких масштабів, що його можна кваліфікувати як новий етап у формуванні внутрішньосупільної системи соціальних комунікацій;

– обґрунтовано, що розвиток соціальних мереж за своїми основними характеристиками є новим видом прояву соціальності, який характеризується неформальністю, анонімністю, добровільністю, демократичністю, потенційною здатністю перенесення обговорюваних проблем у сферу «реальної» соціальної практики.

Результати дослідження викладено:

– у колективній монографії (Соціальні мережі як інструмент взаємовпливу влади та громадянського суспільства/ [О. С. Онищенко, В. М. Горовий, В. І. Попик та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – К., 2014. – 260 с.; <http://nbuviar.gov.ua/images/nauk-mon/socmereg.pdf>);

– у науково-аналітичній доповіді, направленій до Адміністрації Президента України, Ради національної безпеки і оборони України, комітетів Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, міністерств і відомств,

обласних державних адміністрацій, впливових громадських і ділових організацій;

– у 13 наукових статтях;

– у 22-х випусках інформаційно-аналітичного бюлетеня інтернет-ресурсів «Соціальні мережі як чинник інформаційної безпеки».

Напрацювання учасників проекту опубліковані на сайті Центру досліджень соціальних комунікацій НБУВ (<http://nbuviar.gov.ua/>) у розділі «Наукова діяльність» *(Про основні результати виконання в 2014 році наукових проектів у межах цільових комплексних програм наукових досліджень НАН України // Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/node/1904>). – 2014. – 26.12).*